

GRAFIKONI U MICROSOFT EXCELU

Sadržaj

Sadržaj	1
1. UVOD.....	1
2. RAD SA PODACIMA	2
3. IZRADA GRAFIKONA	3
4. PROMJENA VRSTE GRAFIKONA.....	8
5. DODATNE OPCIJE	12
6. ZAKLJUČAK	14

1. UVOD

Microsoft Excel nudi brojne mogućnosti, a tu će se posvetiti grafikonima, njihovom izradom, vezom između podataka iz tablice i grafikona te nekim drugim opcijama. Osim općenitih podataka napraviti će i primjer izrade jednog takvog grafikona i mogućnostima koje nam se nude prilikom izrade, kao što su različite varijante i izgledi grafikona.

2. RAD SA PODACIMA

Da bismo uopće počeli razmišljati o izradi grafikona, moramo imati zapisane podatke čije će se vrijednosti uvrstiti u graf.

The screenshot shows a Microsoft Excel spreadsheet titled "Book1 - Excel (Product Activation Failed)". The table has columns labeled A through I. Column A is "Mjesec" (Month) with values I through XII. Columns B, C, and D are labeled "Posjetitelji iz Hrvatske", "Posjetitelji iz EU", and "Posjetitelji iz SAD-a" respectively. The data for each month is as follows:

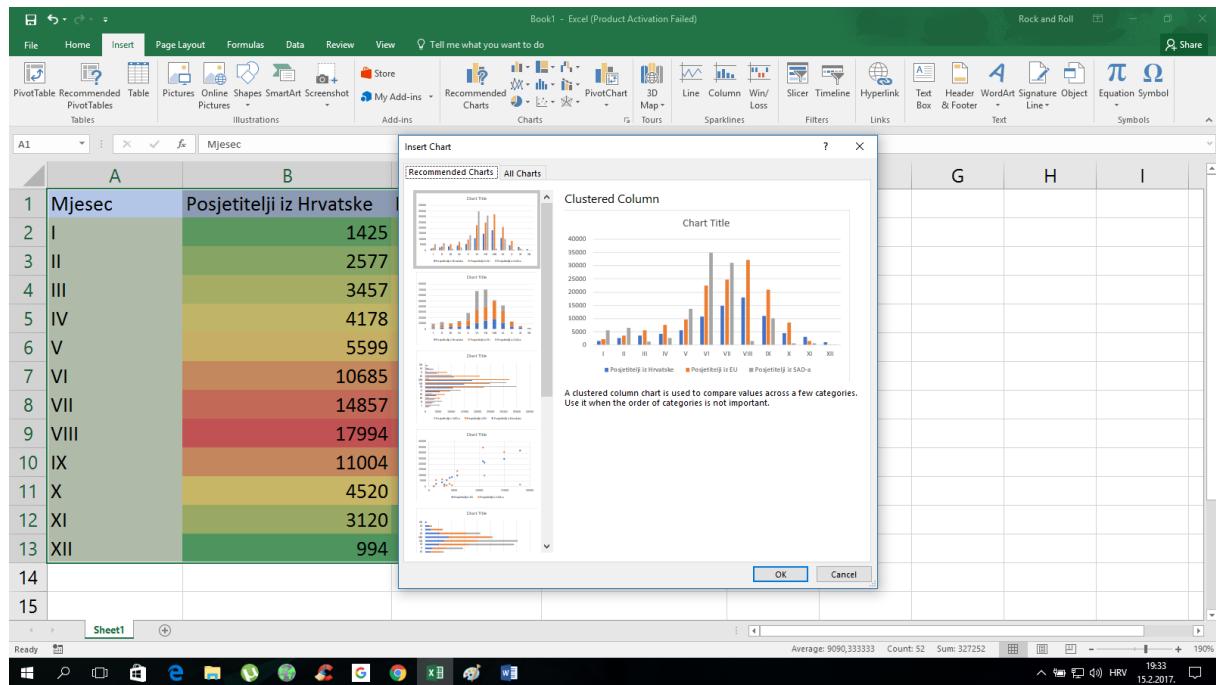
Mjesec	Posjetitelji iz Hrvatske	Posjetitelji iz EU	Posjetitelji iz SAD-a
I	1425	2141	5574
II	2577	3587	6478
III	3457	5587	1147
IV	4178	7522	2548
V	5599	9562	13658
VI	10685	22477	34879
VII	14857	24771	31000
VIII	17994	32147	1485
IX	11004	21004	10048
X	4520	8411	631
XI	3120	1478	544
XII	994	122	41

Slika 1 Unos tablice sa vrijednostima

Za početak napravio sam tablicu sa mjesecima u godini i brojem posjetitelja na neko određeno mjesto za tekući mjesec. Odabirom polja od B2 do B13 označio sa dio tablice sa brojem posjetitelja i izabrao opciju Home → Conditional Formatting → Colour Scales kako bi Excel sam prepoznao najviše vrijednosti u tablici i odabirom boja nam grafički odmah predločio najniže i najviše unesene vrijednosti.

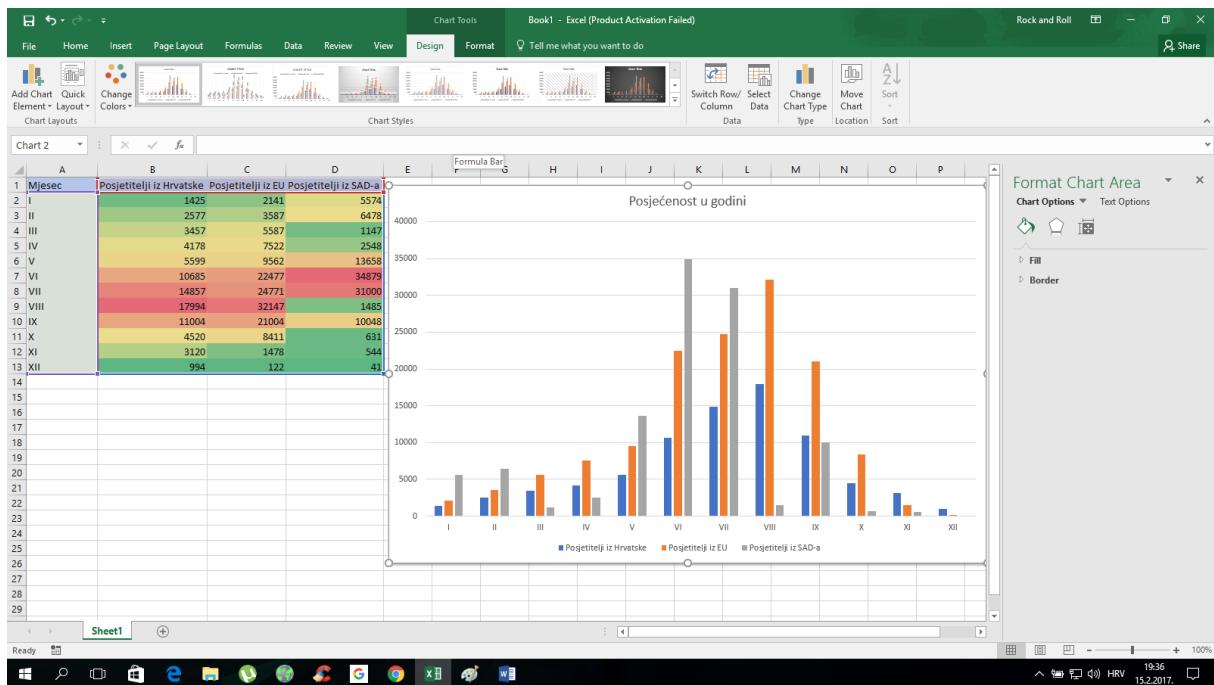
Sada možemo izabrati nacrtanu tablicu, označiti mišem sva polja od A1 do B13 i napraviti grafikon. Nakon što smo mišem označili zadana polja, u traci izbornika odaberemo Insert → Charts.

3. IZRADA GRAFIKONA

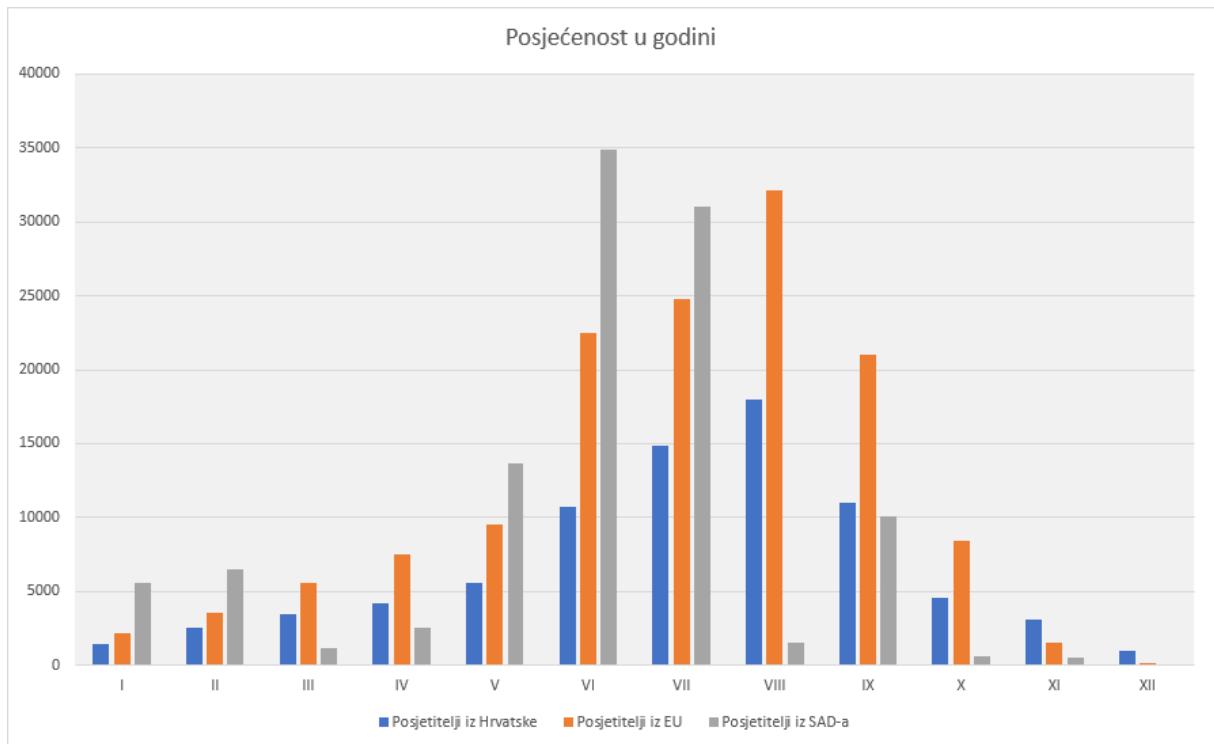

Slika 2 Mogućnosti odabira grafičkog stila grafikona

U ovom trenutku Excel nam nudi opcije „Recommended Charts“ ili „All Charts“, odnosno možemo birati između preporučenih grafova i svih mogućih verzija grafova. Za početak izabrati ćemo 2D preporučeni graf, a kasnije pokazati još ponuđene opcije.

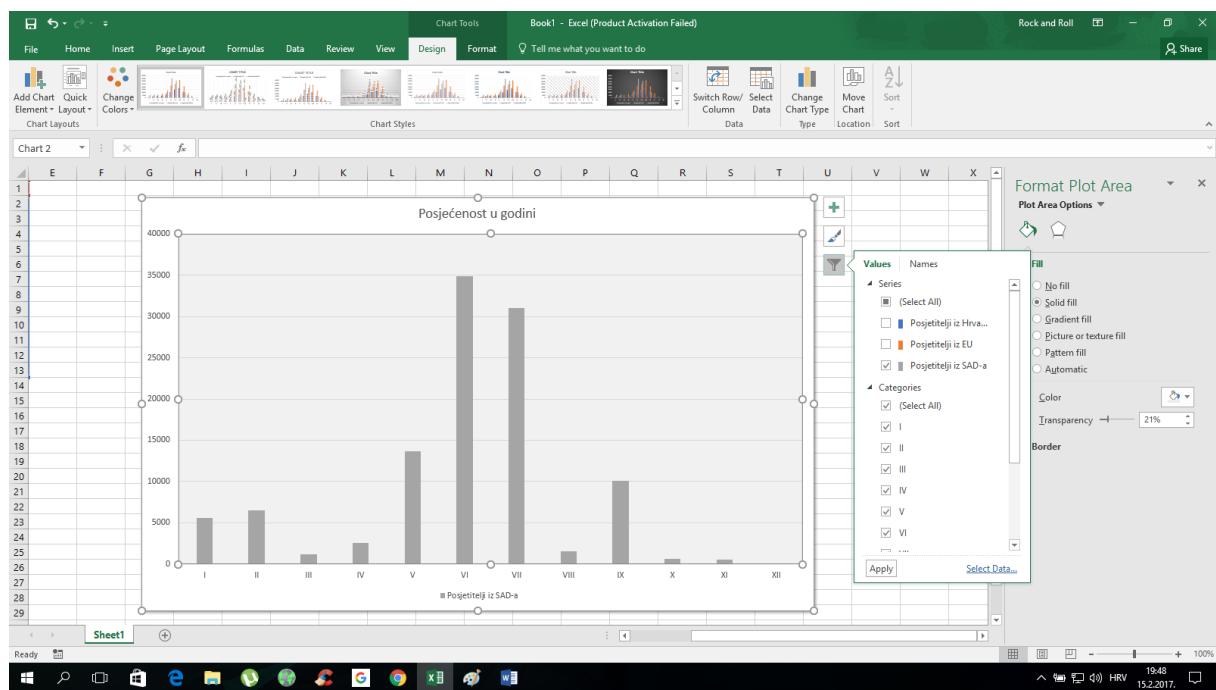

Slike 3 i 4 Prikaz osnovnog 2D grafikona

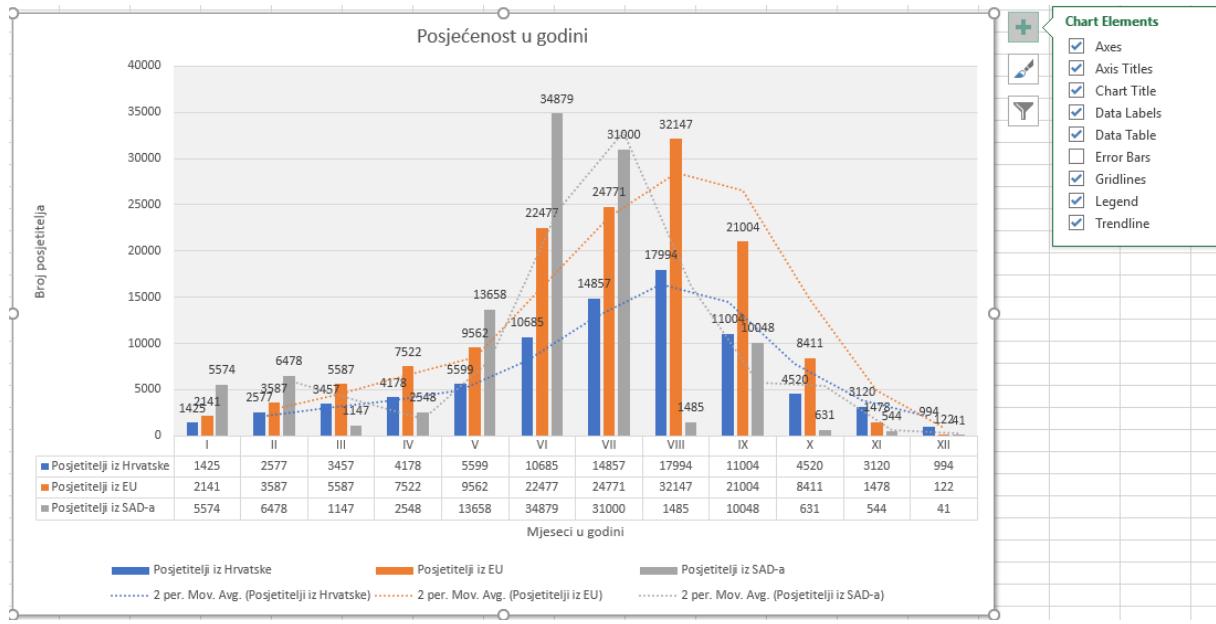
Sa slike 4 vidljivo je što je na grafikonu prikazano. Na osi X prikazani su mjeseci, na osi Y broj posjetitelja a stupcima u različitim bojama prikazani su brojevi posjetitelja. Na donjem dijelu grafikona prikazana je i legenda koja nam objašnjava kojom bojom su prikazane određene skupine.

Klikom na bilo koji od dijelova nacrtanog grafa moguće je podešavati opcije, tako dvoklikom na naslov grafa možemo mijenjati njegov naslov, klikom na bilo koji od stupaca možemo mijenjati boju, pozadinu i ostale grafičke atribute dobivenog grafa.

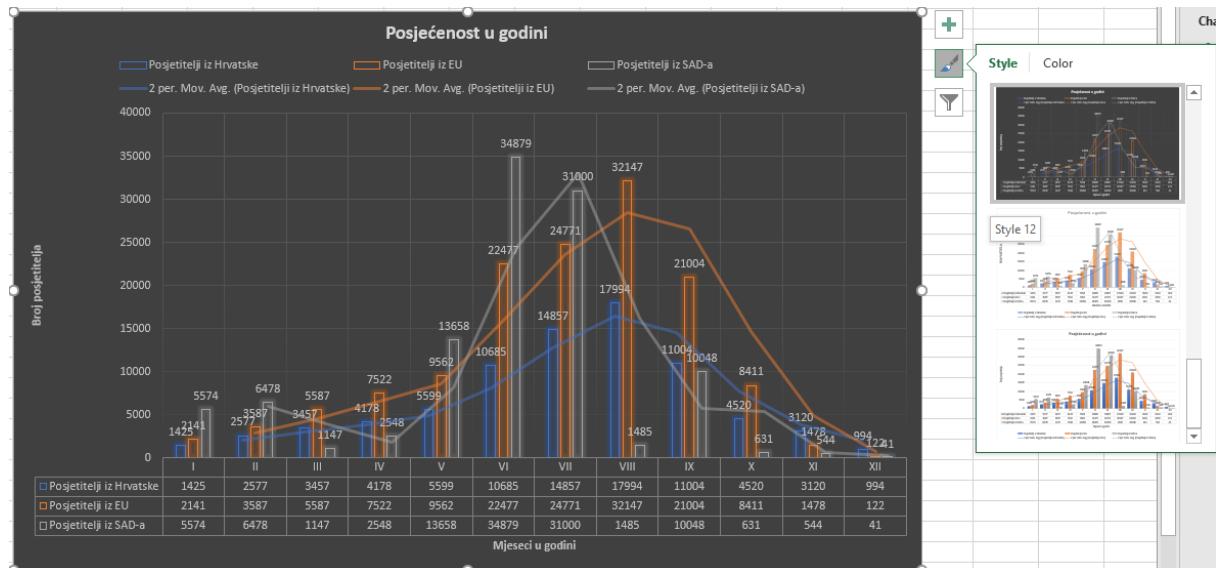
Slika 5 Odabir stilova i vrijednosti

Nakon što smo izabrali naš graf, Excel nam nudi prečace vidljive u tri kvadrata sa gornje desne strane tablice. Klikom na „+“ kvadrat otvaraju nam se opcije za dodavanje ili micanje imena X i Y osi grafikona, dodavanje vrijednosti iznad stupaca, prikaz osnovne tablice vrijednosti unutar grafikona i dodavanje crte koja prikazuje pad i rast upisanih vrijednosti.

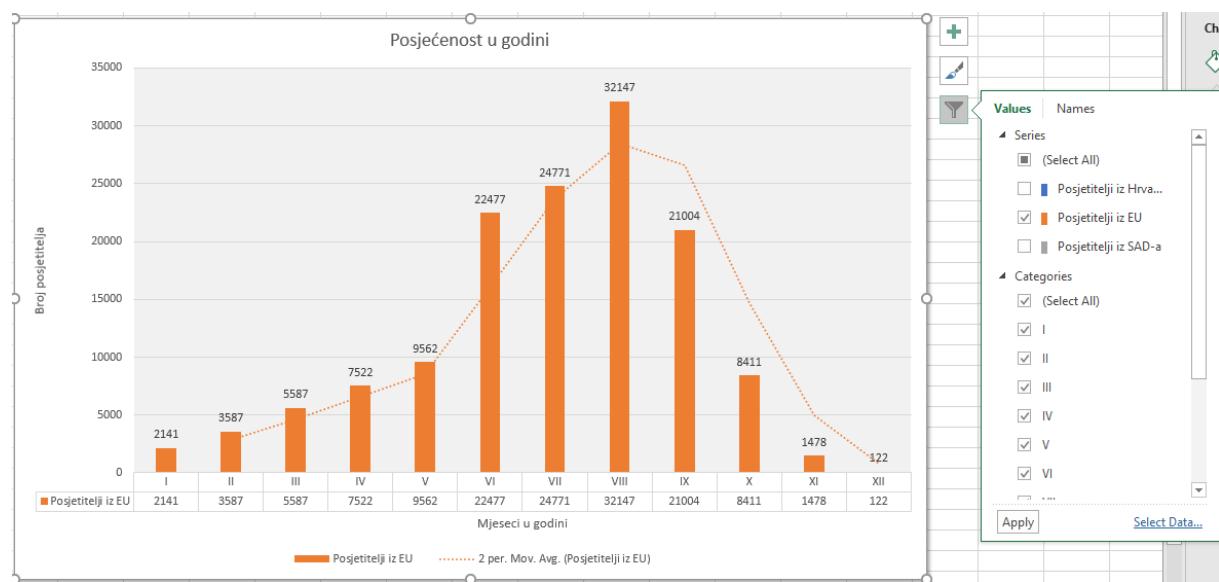
Slika 6 Prikaz grafikona sa svim uključenim elementima grafa

Srednji kvadrat (sa ikonom kista) nudi nam opcije mijenjanja različitih vizualnih identiteta postojećeg grafa. Upisane vrijednosti ostaju iste, mijenja se samo grafički stil prikaza.

Slika 7 Različiti grafički stili

Najdonja ikona omogućuje nam filtriranje prikaza postojećih vrijednosti unutar grafa. Primjerice, u našem grafikonu upisana je posjećenosti nekog mjesta od strane turista iz Hrvatske, SAD-a i ostatka Europske Unije. Ako na grafu imamo puno različitih vrijednosti odjednom, prikaz može biti vizualno zbumujući radi mnoštva različitih vrijednosti. Ali odabirom i primjenom filtera, određene vrijednosti možemo maknuti ili dodati i time vizualno pojednostaviti prikaz.

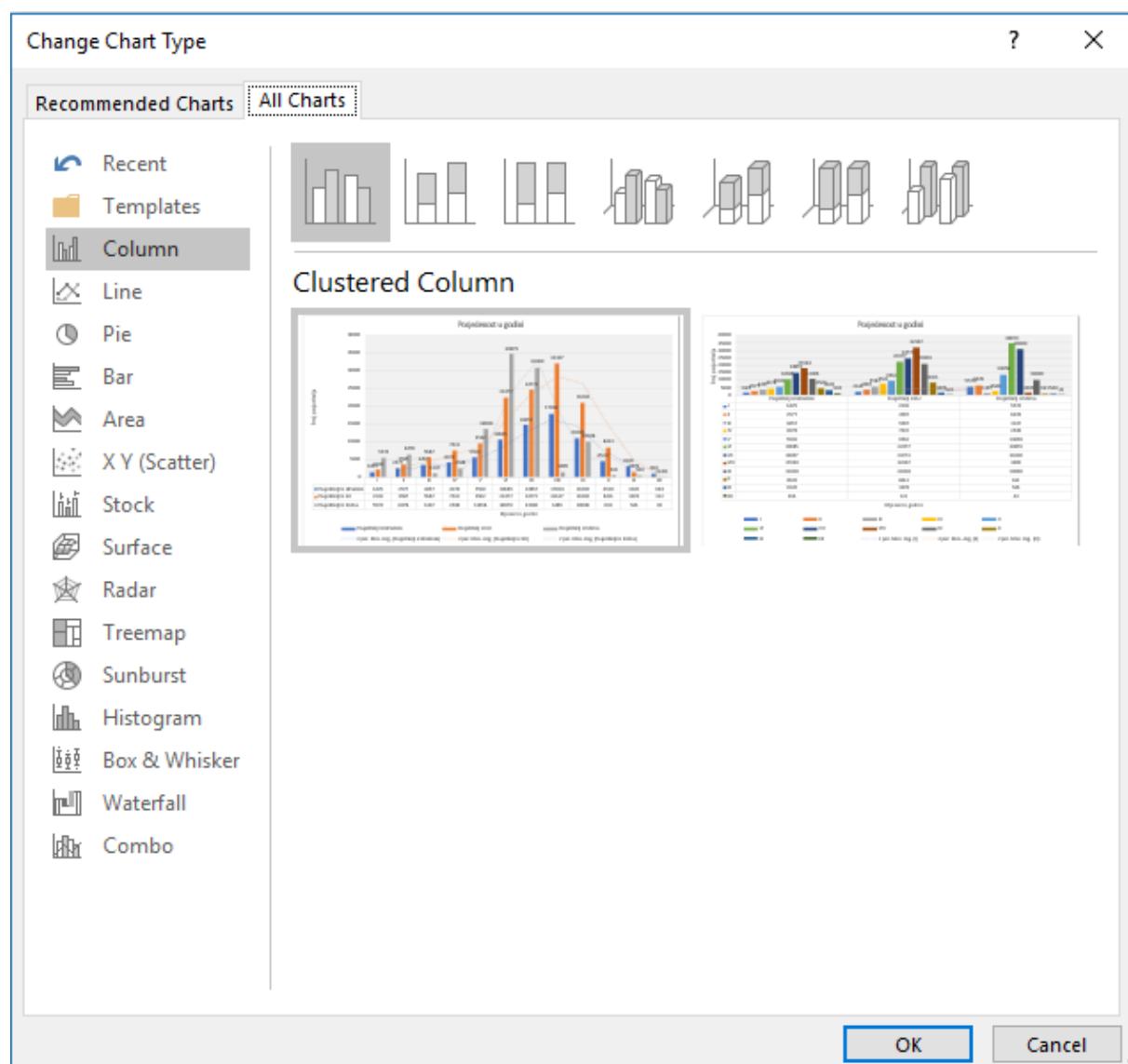

Slika 8 Primjena filtera za jednostavniji prikaz

4. PROMJENA VRSTE GRAFIKONA

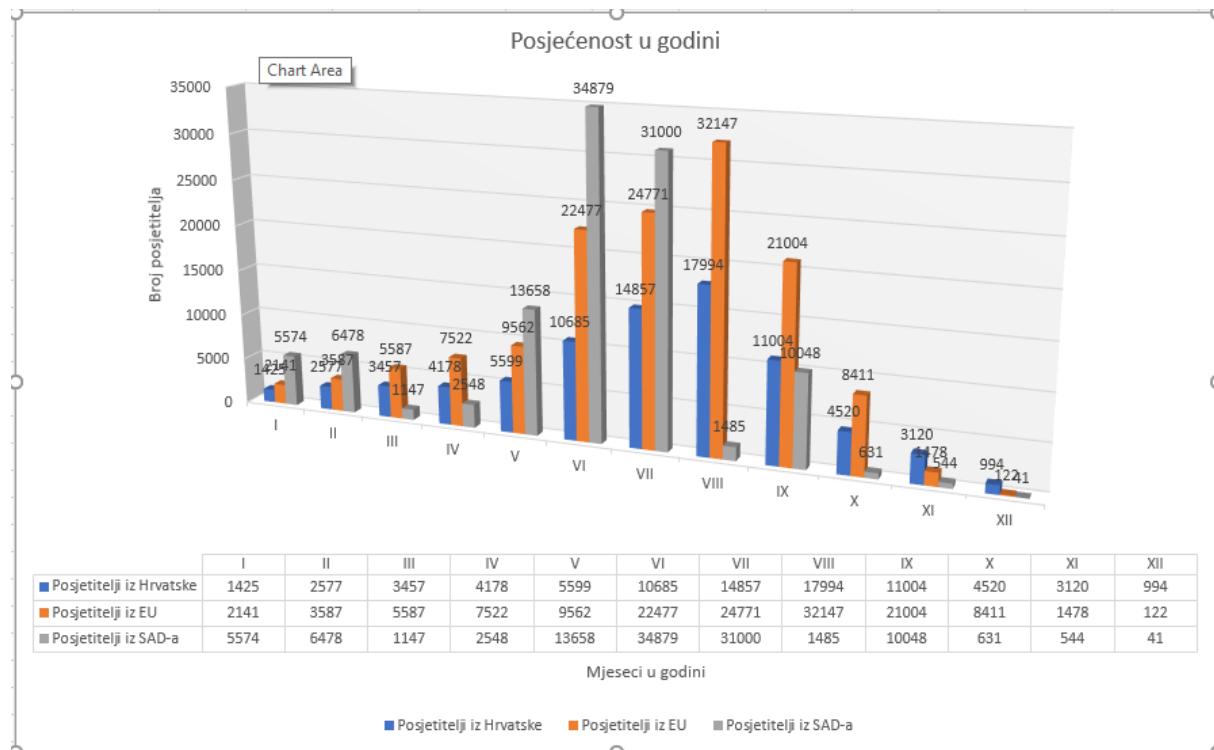
Do sada sam kao primjer grafikona koristio klasični stupčasti grafikon. Ali, Excel nam nudi još mnoge druge opcije. Najpopularnije vrste grafikona su stupčasti, linijski i tortni grafikoni. Iako smo graf nacrtali, njegov vizualni stil možemo promijeniti u bilo kojem trenutku. Bilo koji od tri navedena stila mogu se vizualizirati kao dvodimenzionalni ili trodimenzionalni, i jedni i drugi mogu imati dobar vizualni dojam.

Kako bi promijenili stil našeg grafa u neki drugi, potrebno je u izborniku Design izabrati opciju „Change Chart Type“.

Slika 9 Mogućnosti odabira drugih stilova grafikona

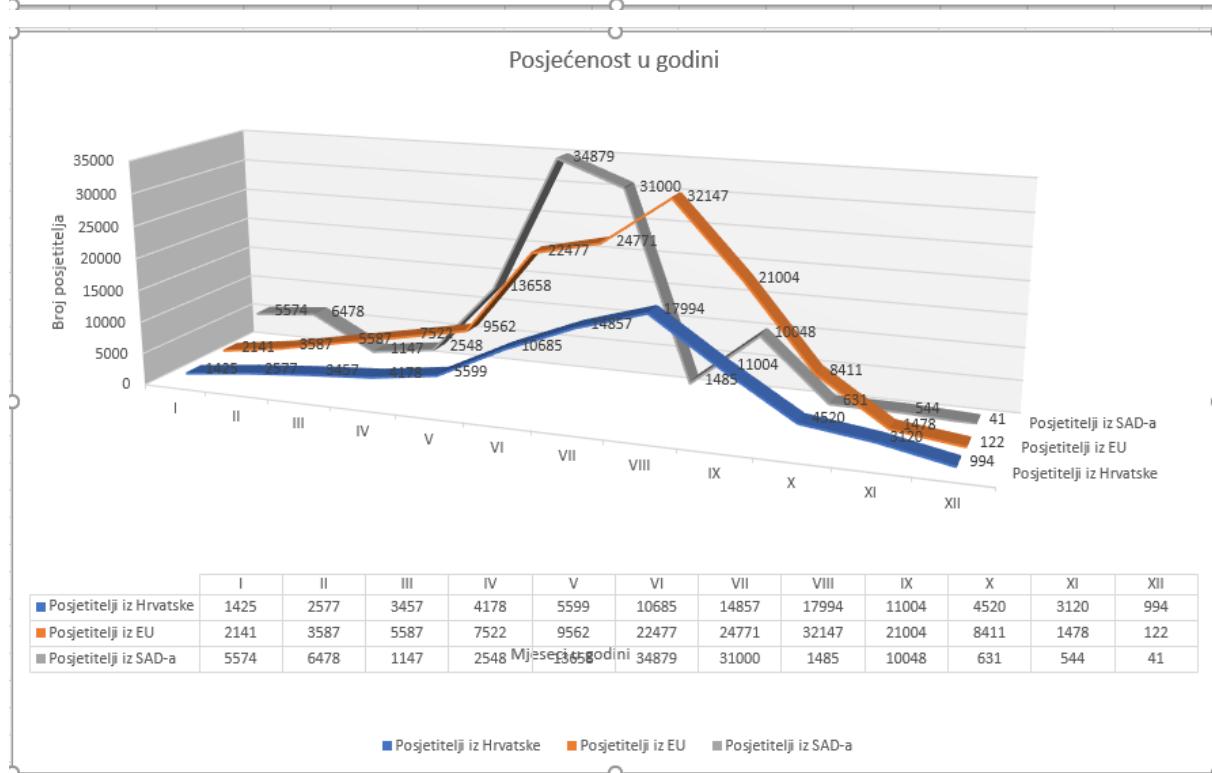
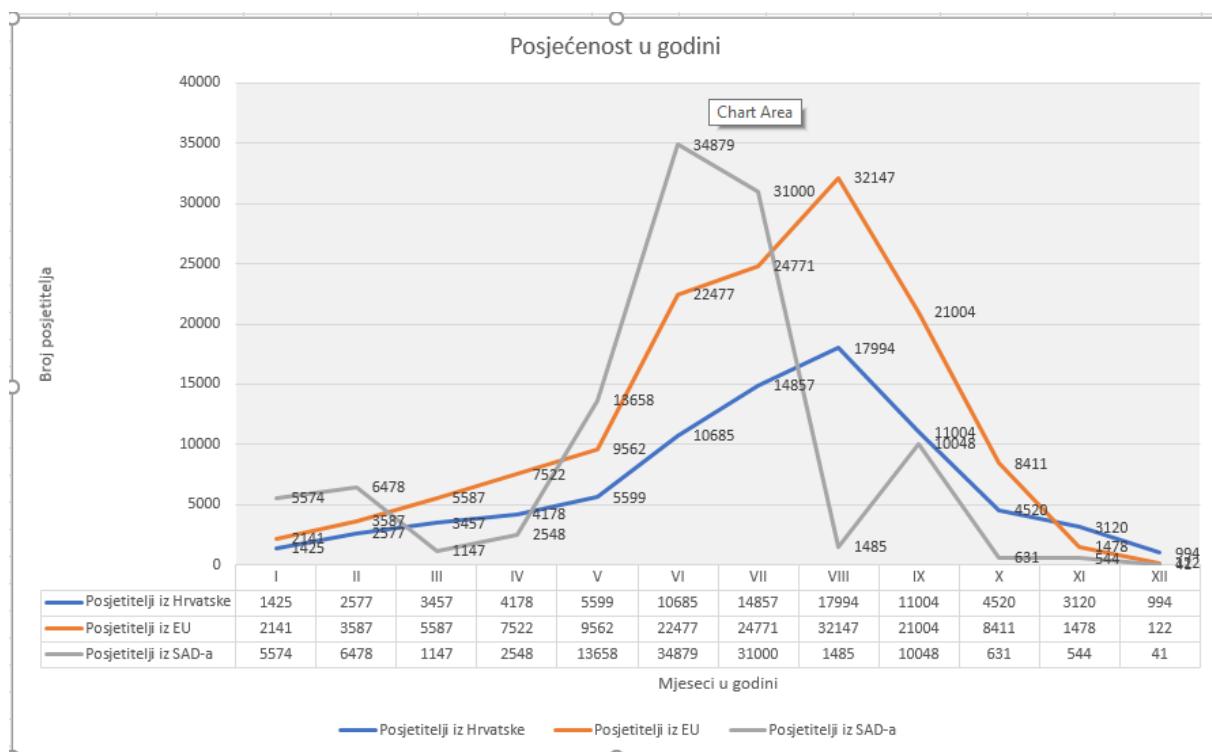
Za početak, ostaviti ću graf u dosadašnjem stilu, tj. u stupčastom obliku, ali i stupčasti oblik možemo prikazati u trodimenzionalnom prikazu odabirom „3D Clustered Column“ opcije.

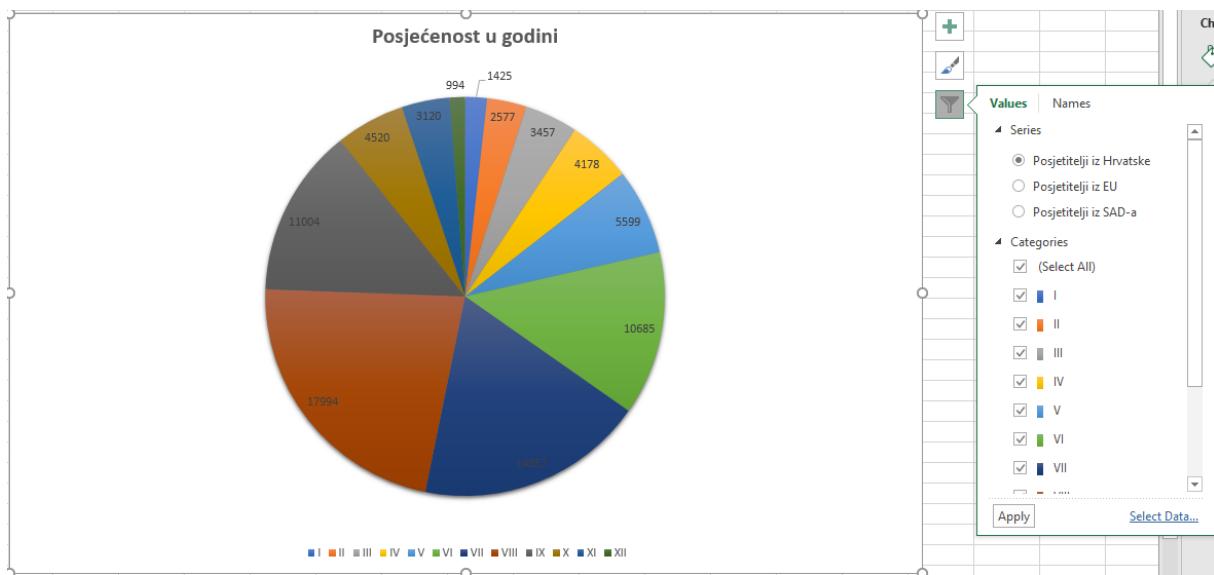
Slika 10 „3D Clustered Column“ opcija

Sada možemo pogledati i ostale verzije koje sam spomenuo malo ranije, odnosno tortnu i linijsku verziju prikaza.

Prikaz mijenjamo kao i do sada, u traci izbornika „Design“ biramo opciju „Change Chart Type“.

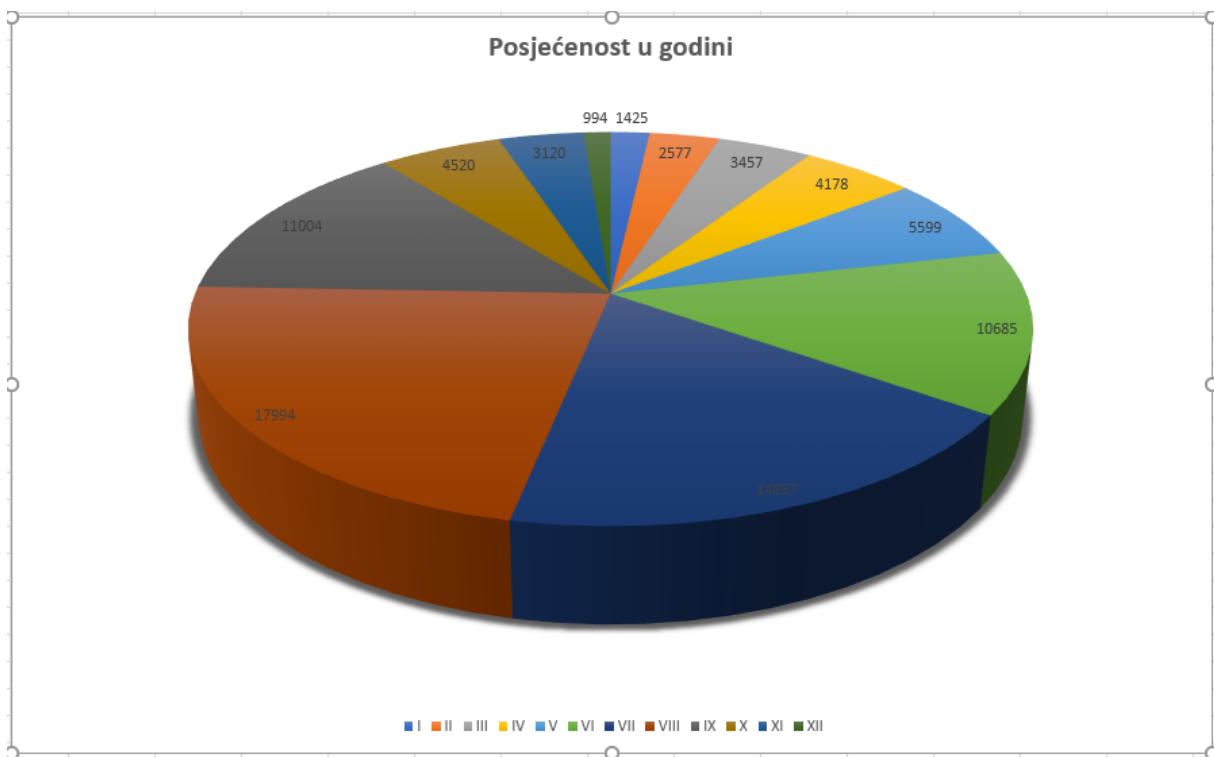

Slike 11 i 12 Linijski grafikon i 3D linijski grafikon

Slika 13 Prikaz tortnog grafikona

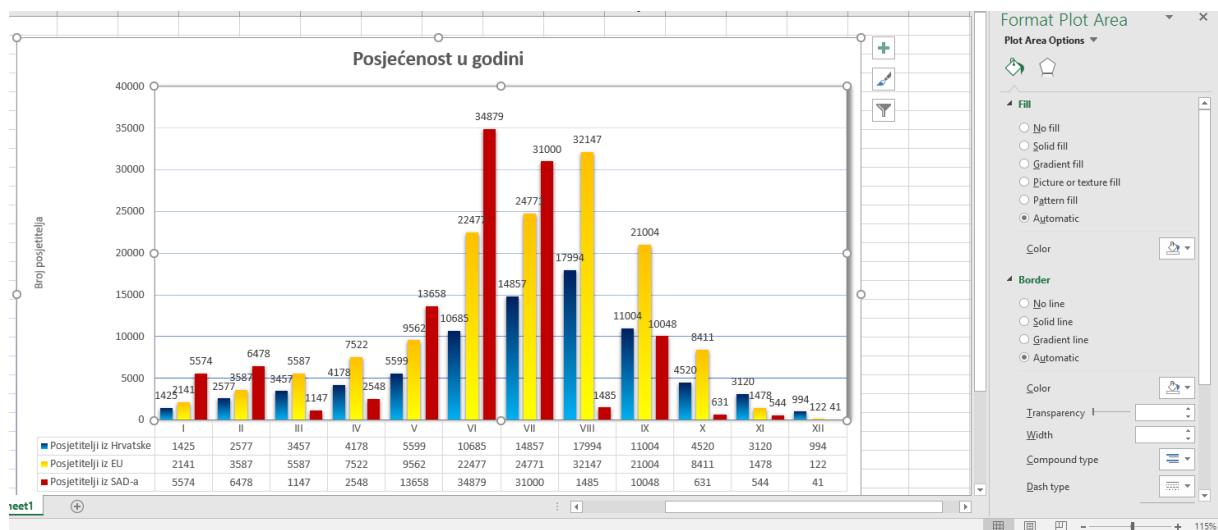
Dok stupčasti i linijski grafikoni imaju prikazane sve vrijednosti, tortni graf ima jedan nedostatak – radi kružnog oblika može prikazati samo jednu određenu skupinu vrijednosti iz tablice vrijednosti (u ovom slučaju i na Slici 13 samo posjetitelje iz Hrvatske). Ovisno o potrebama koje imamo, biramo jedan od tri različita prikazana stila.

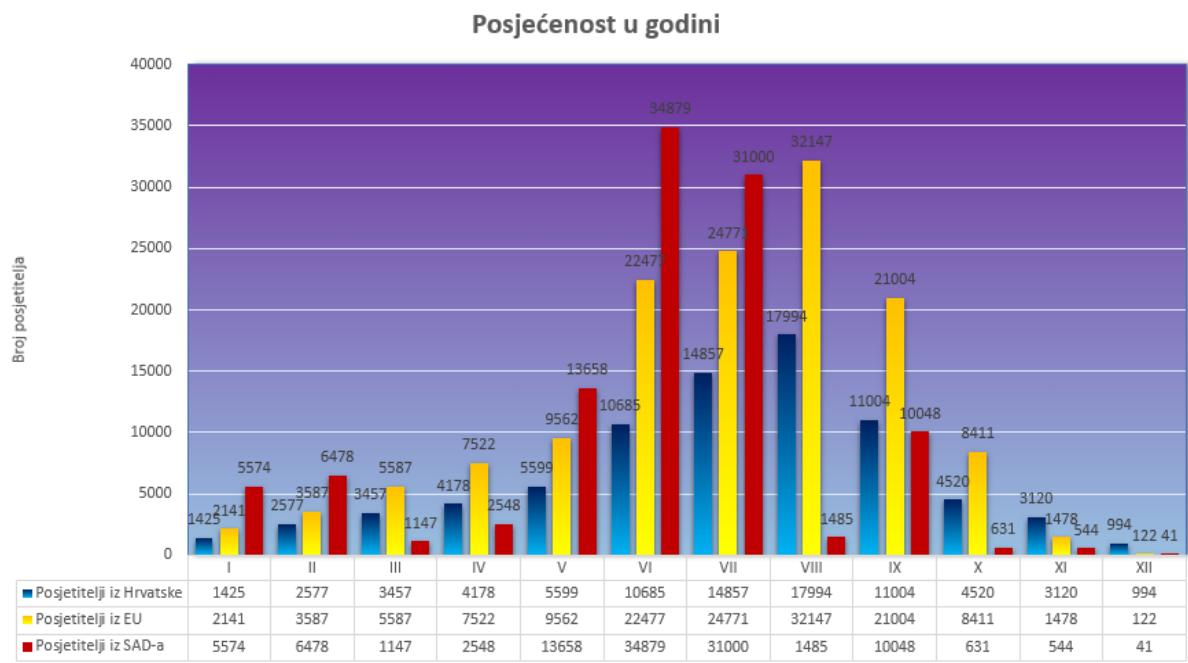
Slika 14 Tortni grafikon u 3D prikazu

5. DODATNE OPCIJE

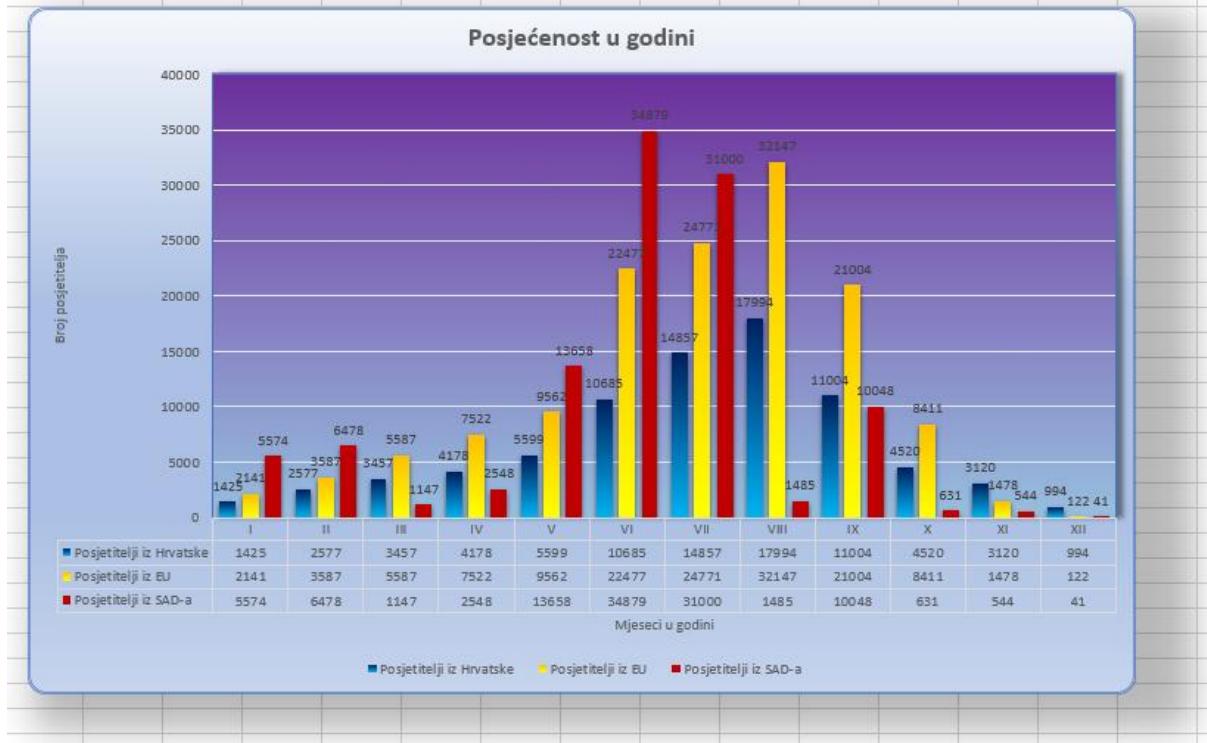
Kao što sam već ranije spomenuo, nakon što je grafikon gotov, imamo još neke dodatne opcije u „Design“ traci sa alatima, kao što su promjene boja pojedinih stupaca, podešavanje širine pojedinih stupaca ili njihovo međusobno preklapanje. Opcije nam nude i promjenu pozadine, podešavanje gradijenata, tj. pretapanje boja, dodavanje sjena, rasvjete, prozirnosti, obruba, 3D efekata i slično. Sve ove opcije nalaze se u „Design“ i „Format“ izbornicima, ili kraćim putem jednostavno kliknemo na dio grafa koji želimo mijenjati (pozadina, stupci itd.) i sa desne strane ekrana odmah se pojavljuje izbornik sa opcijama.

Slika 15 Prikaz dodatnih opcija i primjena „Gradient“ efekta na stupce

Slika 16 Primjena „Gradient“ i „Shadow“ efekta na pozadinu grafikona

Slika 17 Primjena obruba na cijelu pozadinu, efekt sjene i gradijenta.

6. ZAKLJUČAK

Iako se čini komplikirano, Microsoft Excel 2016 mnoge opcije predstavio nam je u pojednostavljenom obliku. Program unaprijed pretpostavlja naš sljedeći korak tokom izrade baza podataka i grafikona i time nam uvelike olakšava zadatke. Mnoge opcije pri uređivanju grafikona dostupne su samo jednim klikom na određeni dio kojeg želimo modificirati, opcije sa desne strane ekrana nam se konstantno nude i time izbjegavamo traženje opcija po trakama alata i izbornicima, što je generalno gledano izvrsno. Opcije su mnogobrojne i lako dostupne, čak i korisnicima koji nisu upoznati sa programom dovoljno je samo pogledati što nam program nudi (najčešće sa desne strane sučelja, nakon klika na određeni dio kojeg želimo modificirati) i nakon nekoliko sekundi naša ideja primijenjena je na postojeći objekt.